

CERCETĂRI PRIVIND STABILIREA ZONELOR FAVORABILE PENTRU CULTURA TEIULUI ÎN R.S.R.

Ing. C. LĂZĂRESCU

- În pădurile din R. S. R. teiul este răspândit în mod natural ca o specie de diseminație sau de amestec, ajungînd în unele cazuri să formeze și arborețe pure, care de obicei reprezintă tipuri de pădure derivate.

În întreaga țară, teiul ocupă o suprafață de peste 60 000 ha ⁽³⁾; deținînd deci aproximativ 1% din suprafața patrimoniului forestier.

Au fost remarcate 4 centre mai importante de răspîndire naturală a teiului ⁽⁴⁾ și anume:

- a) podișurile Moldovei;
- b) nordul Dobrogei;
- c) Cîmpia Dunării în jurul Capitalei;
- d) Banatul

De fapt teiul este reprezentat la noi prin 3 specii diferite, atît morfologic cît și ecologic:

- teiul pucios (*Tilia cordata* Mill.)
- teiul cu frunza mare (*Tilia platyphyllos* Scop.)
- teiul argintiu (*Tilia tomentosa* Mönch.)

a) *Teiul pucios* are un areal natural mai larg, fiind considerat ca specie boreală; este răspîndit, în toată Europa și Asia, pe o lungime de 80° longitudine, începînd de la Oceanul Atlantic pînă în U. R. S. S. La nord depășește paralela de 60°, iar la sud coboară, în Spania și Grecia, pînă la paralela de 40°. În țara noastră, teiul pucios aparține etajului gorunetelor și parțial al fâgetelor, ajungînd la altitudini mai mari decît celelalte specii; coboară însă și la cîmpie ⁽²⁾.

b) *Teiul cu frunza mare* are un areal mai restrîns, fiind o specie mai meridională și mai puțin continentală decît teiul pucios. La nord depășește cu puțin paralela de 50°, iar spre est nu trece dincolo de limitele țării noastre decît la extremitatea sudică a ardealului, în Turcia. În țara noastră are o răspîndire largă, atingînd aceleași limite cu ale teiului argintiu ⁽²⁾.

c) *Teiul argintiu* este o specie balcano-pontică. Arealul său cuprinde o parte din Asia Mică, Balcanii și bazinul inferior și mijlociu al Dunării ^(1,2). În țara noastră se ridică latitudinal pînă la linia Mureșului și dealurile Moldovei; este foarte frecvent în nordul Dobrogei, unde formează teișuri întinse ⁽²⁾.

În prezent, cultura teiului este pe cale de a se extinde apreciabil în cadrul patrimoniului forestier, avînd în vedere: a) valoarea economică ridicată și utilizările industriale specifice ale lemnului; b) rolul său silvicultural, ca specie de amestec și amelioratoare de sol; c) importanța ce o prezintă pentru apicultură. Ca urmare, în actualele formule de împădurire pentru gorunete, stejărete și șleauri, teiul este prevăzut ca specie principală de amestec sau ca specie ajutătoare, într-o proporție care poate să ajungă pînă la 25% din totalul materialului de împădurire utilizat.

Pe baza răspîndirii actuale a teiului consemnată în harta forestieră la scara 1:200 000 (autor ing. Al. Beldie și colab.) s-a întocmit de noi alăturata hartă a zonelor de cultură a teiului, ținîndu-se seama de condițiile pedo-climatice din teritoriile în care teiul se află în mod natural sau cultivat și realizează producții de lemn satisfăcătoare.

Ca factor limitativ pentru cultura teiului în R. S. R. s-au considerat în primul rînd precipitațiile anuale. Pentru estul și sudul țării, s-au luat în considerare izohietele de 500 mm precipitații medii anuale, care limitează teritoriul răspîndirii actuale a teiului argintiu. Această limită se apropie foarte mult și de limita internă a silvostepii. În vestul țării se constată că izohieta de 600 mm, corespunde ca limită a arealului actual al teiului pucios.

Altitudinal, datele de care dispunem arată că teiul poate fi cultivat în general pînă la 700 m, iar local în sudul și estul țării pînă la 800—900 m.

Pe harta întocmită de noi, (planșă, pg. 12—13) s-au distins două zone de cultură a teiului și anume:

1. Zona favorabilă teiului argintiu, cuprinzînd

- a) Banatul și bazinul inferior al Mureșului;
- b) regiunea subcarpatică din sudul țării;
- c) nordul Dobrogei;
- d) sudul Moldovei pînă la limita V. Tazlăului — Tg. Frumos — Iași.

În toată această zonă, teiul argintiu realizează producții valoroase pînă la altitudinea de 500 m.

2. Zona favorabilă teiului pucios, cuprinzînd în aceleași teritorii de mai sus, stațiunile de peste 500 m altitudine.

Mai cuprinde de asemenea:

- a) nordul Moldovei;
- b) centrul Transilvaniei;
- c) partea de nord-vest a țării.

Fiecare zonă este foarte favorabilă pentru speciile menționate în denumire și totodată favorabilă pentru celelalte două specii de tei.

În cuprinsul acestor două zone, teiul trebuie cultivat în stațiuni cu climă caldă și de preferință umedă. Este indicat să se cultive pe versanți însoriți și intermediari, evitîndu-se găurile de ger. Necesită soluri profunde, afîinate, reavăne pînă la jilave, fertile (oligomezotrofe pînă la eutrofe) și levigate de carbonați.

Nu este indicată cultura teiului în stațiuni cu soluri compacte și cu conținut bogat de hidroxizi de fier, cum sînt podzolurile din cerete; poate merge însă pe solurile brun-roșcate podzolite din cerete și cero-șleauri de cîmpie. Nu este indicat nici în solurile gleizate sau puternic pseudo-gleizate, precum și în luncile inundabile cu nivel ridicat al apei freactice.

BIBLIOGRAFIE

1. Georgescu C. C. și Ciucă M.: Contribuții la studiul răspîndirii teiului alb (*Tilia tomentosa* Moench) în R.S.R. Bulet. științific al Academiei R.S.R., Secț. Științe Biologice, tom. VII (2), p. 307—315. 1955.
2. Haralamb A t.: Cultura speciilor forestiere, ed. II-a. Editura Agro-Silvică de Stat, București, 1963.
3. Ivan Gh., Purcăreanu G. și Cărare O.: Studiul repartiției teritoriale a principalilor indicatori economici ai fondului forestier al R.S.R. Manuscris.
4. Sănduleac E., and Lăzărescu C.: Lime and black locust as important honey sources in the Roumanian People's Republic. Bee World, 41 (9) p. 225—228. 1960
5. Colectiv: Monografia geografică a R.S.R., Editura Academiei R.S.R. București, 1960.

FORSCHUNGEN HINSICHTLICH EINER FESTSTELLUNG GÜNSTIGER ZONEN FÜR DIE LINDENKULTUR IN DER R.V.R.

Dipl. Eng. C. LĂZĂRESCU

Zusammenfassung

Auf Grund der Angaben über die natürliche Verbreitung der Linde in der R.V.R., bezeichnet der Verfasser zwei für die inländischen Lindenarten geeigneten Züchtungszonen in dieser Gegend (s. die Karte):

a) für *Tilia tomentosa* Mönch. günstige Zone, in der südlichen Hälfte des Landes situiert; in dieser Zone, kann man auch die *Tilia platyphyllos* Scop, mit denselben ökonomischen Ergebnissen, pflanzen. Die beiden Holzarten erzielen in dieser Gegend wertvolle Erträge, bis an 500 m Höhe;

a) für *Tilia cordata* Mill. günstige Zone, die sich in der nördlichen Hälfte des Landes und in den Südkarpathen austreckt, an Höhen zwischen 500 und 800 m (örtlich 900 m).

Jede dieser drei Holzarten kann in irgendwelcher der beiden Zonen gepflanzt werden, in diesem Falle, aber wird der Holzertrag minder.

RESEARCHES FOR ESTABLISHING THE FAVOURABLE ZONES TO CULTIVATE THE LIME-TREE IN ROMANIA

Eng. C. LĂZĂRESCU

Summary

It is founded on the data concerning the natural distribution of the lime-tree in Romania. The author establishes two indicated zones for the cultivation of this lime-tree species in this country (see the map).

a) favourable zone for *Tilia tomentosa* Mönch, is in the South of the country; in this zone, *Tilia platyphyllos* Scop. can be cultivated with the same economic results. The two species achieve the same valuable production, up to 500 m altitude;

b) favourable zone for *Tilia cordata* Mill, lying in the Northern part of the country and in the South-Carpathien Mountains to altitudes between 500 and 800 m (locally 900 m).

Each of these three species can grow in each of these two zones, but in this case, wood material production is reduced.

HARTA ZONELOR DE CULTURĂ A TEIULUI

Intocmită de Ing. C. Lăzărescu

Zonă foarte favorabilă
teului argintiu
Zonă foarte favorabilă
teului pucios

